

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyň:

- a) T. R., narozená X.,
 - b) nezletilá A. R., narozená X.,
- obě státní příslušnost Ukrajina
obě bytem X.

zastoupené advokátem Mgr. Martinem Žákem
sídlem Šlikova 550/6, 169 00 Praha

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

sídlem Nad štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2020 č. j. OAM-210/ZA-ZA11-VL11-2020

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou došlou Městskému soudu v Praze domáhaly zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), jímž rozhodl o žádosti žalobkyň o udělení

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

mezinárodní ochrany podané dne 4. 3. 2020 tak, že žádost se podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“), zamítá jako zjevně nedůvodná. Uvedly, že napadené rozhodnutí bylo doručeno žalobkyni a) až 31. 8. 2020 po žádosti o vydání opisu napadeného rozhodnutí.

II. Žalobní body

2. Žalobkyně v žalobě namítaly, že prokázaly, že v jejich případě nelze Ukrajinu za bezpečnou zemi původu považovat. Dle doporučení Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 4. 8. 2015 se nedoporučuje cestovat do Doněcké a Luhanské oblasti, zvláště do míst poblíž linie dotyku. Zároveň však pro celou oblast Ukrajiny, včetně oblasti Dněpropetrovské, odkud žalobkyně pocházejí, platí stav vysoké bdělosti a zvláštní ochrany pro zajištění bezpečnosti strategických objektů. Konflikt mezi Ukrajinou a Ruskem negativně ovlivňuje všechny obyvatele Ukrajiny. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že město P. lze považovat za bezpečnou oblast, proto tedy žalovaný neměl vycházet z informací o zemi původu, tyto informace nelze absolutizovat. Žalovaný též neshromáždil dostatečné a aktuální informace o zemi původu, stav v zemi je nutno hodnotit k době vydání rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti, které žalobkyně a) tvrdila, a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Rovněž vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a má za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno.

IV. Obsah správního spisu

4. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
5. Žalobkyně a) podala dne 4. 3. 2020 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR pro sebe a svou dceru, žalobkyni b). Jako důvod uvedla, že jakou malou ji obtěžoval otčím, nechce ho již vidět, otčím se snaží opět vetřít do jejich rodiny. Také se bojí zničení jejich domu, neboť má být zbořena blízká továrna. V rámci pohovoru provedeného dne 9. 3. 2020 uvedla, že otčíma viděla naposledy v roce 1997, ale mohl by se zase dát dohromady s matkou žalobkyně a) a nastěhovat se k ní, pak by mohl obtěžovat i dceru, žalobkyni b). Se státními orgány nikdy žádné problémy neměly. Na Ukrajinu se nechce vrátit také proto, že zde má vyšší výdělků. Do ČR přicestovala v prosinci 2019 kvůli práci, žádost o mezinárodní ochranu podala na radu známých. Od továrny bydlely dva bloky, obává se, že se při bourání může něco stát a bude to mít dopady na zdraví žalobkyň.
6. Správní orgán při posouzení žádosti vycházel z Informace OAMP - Ukrajina - Situace v zemi - politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 25. 4. 2020 a z Informace OAMP - Ukrajina - Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu, ze

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

dne 15. 7. 2019. Žalobkyně a) při seznámení se s podklady uvedla, že nesouhlasí s tím, že město P. je bezpečné, otčím se přestěhoval blízko bydliště žalobkyně.

7. Žalovaný napadeným rozhodnutím rozhodl tak, že žádost žalobkyně se zamítá jako zjevně bezdůvodná podle § 16 odst. 2 zákona o azylu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

8. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobkyně k výzvě soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřily svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný souhlasil s projednáním věci bez jednání. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
9. Soud se v první řadě zabýval včasností žaloby, když rozhodnutí podle žalovaného nabylo právní moci dne 9. 7. 2020, žaloba byla podána 14. 9. 2020.
10. Podle § 24 odst. 1 zákona o azylu *písemnosti se doručují účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany do vlastních rukou pouze do místa jeho hlášeného pobytu nebo žadateli o udělení mezinárodní ochrany za podmínek uvedených v odstavci 2 na adresu pro doručování, nedoručuje-li ministerstvo na místě nebo prostřednictvím datové schránky.*
11. Podle § 24 odst. 2 zákona o azylu *adresou pro doručování se pro účely tohoto zákona rozumí adresa uvedená v oznámení podle § 82 odst. 1, povolilo-li ministerstvo opuštění pobytového střediska podle § 82 odst. 3, nebo adresa azylového zařízení, na kterém se žadatel o udělení mezinárodní ochrany a ministerstvo dohodnou, pokud se má žadatel o udělení mezinárodní ochrany na této adrese zdržovat alespoň 15 dní. V písemném záznamu o dohodě se uvede jméno, příjmení a datum narození žadatele o udělení mezinárodní ochrany a datum, od kterého se mu má na adresu pro doručování doručovat, případně datum, do kterého se mu má na adresu pro doručování doručovat, a adresa azylového zařízení. O změně adresy pro doručování se musí žadatel o udělení mezinárodní ochrany a ministerstvo dohodnout; věta druhá platí obdobně.*
12. Podle § 24 odst. 3 zákona o azylu *pokud nebyl účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany v místě doručení zastížen, doručovatel písemnost uloží v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo v azylovém zařízení, kde je účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášen k pobytu, a účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do 10 dnů ode dne, kdy byla písemnost uložena, poslední den této lhůty je dnem doručení.*
13. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně a) měla hlášený pobyt na adrese X., Praha 4, žalovaný na tuto adresu doručoval předvolání k převzetí rozhodnutí ve věci

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

mezinárodní ochrany, z obálky neplyne, že žalobkyně byla vyrozuměna o uložení zásilky, ani že by zásilka byla vůbec uložena a kterého dne. Ze správního spisu neplyne, že by zásilka byla uložena ať už v provozovně držitele poštovní licence nebo v azylovém zařízení, ani zda žalobkyně byla o uložení jakkoli vyrozuměna. Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě pak netvrdil, že by zásilka uložena byla a žalobkyně o uložení byla vyrozuměna a jakým způsobem. Vzhledem k těmto skutečnostem nemohla nastat fikce doručení podle § 24 odst. 3 zákona o azylu, žalobkyně tedy nebyla řádně předvolána k převzetí rozhodnutí, den 9. 7. 2020 uvedený v předvolání tak není možno považovat za den doručení napadeného rozhodnutí. Soud neprováděl dokazování potvrzením recepce ze dne 8. 9. 2020, neboť toto nebylo pro posouzení věci podstatné.

14. Žalobkyně a) požádala o vydání stejnopisu napadeného rozhodnutí dne 1. 9. 2020, tímto dnem jí bylo napadené rozhodnutí doručeno, žaloba podaná dne 14. 9. 2020 je tak včasná a soud se jí zabýval meritorně.
15. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu *jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.*
16. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely zákona o azylu považuje za bezpečnou zemi původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
17. Podle ust. § 16 odst. 3 zákona o azylu *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
18. Na základě ust. § 86 odst. 4 zákona o azylu vydal žalovaný vyhlášku č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, v níž upravil seznam zemí, které ČR považuje za bezpečné země původu. Mezi těmito zeměmi je od 23. 3. 2019 i Ukrajina s výjimkou poloostrova Krym a části Doněcké a Luhanské oblasti.
19. Soud se v přezkoumávané věci zabýval posouzením důvodností námitky, že žalobkyně prokázaly, že v jejich případě nelze považovat Ukrajinu za bezpečnou zemi původu. Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Shora citované ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu spočívá na pojmu „bezpečná země původu“ vymezeném v § 2 odst. 1 písm. k) téhož zákona. Občany pocházející z bezpečných zemí původu nelze pak bez dalšího považovat za osoby vyžadující ochranu. I přesto je však součástí správního spisu Informace OAMP - Ukrajina - Situace v zemi - politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 25. 4. 2020 a z Informace OAMP - Ukrajina - Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu, ze dne 15. 7. 2019, které žalovaný podrobně hodnotil na straně 4 a 5 rozhodnutí. Z podkladů lze současně spolu s prováděcí vyhláškou ověřit, že Ukrajinu je možné považovat za bezpečnou zemi původu. Žalovaný tedy splnil své povinnosti týkající se řádného zjištění skutkového stavu. V případě bezpečných zemí původu je v řízeních o mezinárodní ochranu důkazní břemeno vychýleno výrazně na stranu žadatele, což je rozdíl oproti jiným řízením o udělení mezinárodní ochrany. Dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů ze strany země původu se zde presumuje, přičemž je na žadateli, aby v řízení tuto presumpci vyvrátil a prokázal opak.

20. Recentní usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2021, č. j. 1 Azs 2019/2021-25 shrnuje příslušnou judikaturu: „*Stěžovatel založil svou kasační stížnost na námitce nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. K tomu je však třeba uvést, že charakteristickým znakem rozhodování o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu je zdůraznění důkazního břemene žadatele. V takovém případě totiž leží hlavní odpovědnost za prokázání toho, že se o bezpečnou zemi původu nejedná, na žadateli (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020-29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020-32, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020-30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020-32, ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020-68, ze dne 11. 11. 2020, č. j. 6 Azs 240/2020-34, či ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020-23). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země náležející mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.*“
21. Soud se zcela ztotožňuje s hodnocením žalovaného, že žalobkyně neprokázaly, že Ukrajinu v jejich případě nelze považovat za bezpečnou zemi původu, obavy z otčima opřené o události staré více jak dvacet let toto neprokazují a nejsou ani bez dalšího obecně důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. V této souvislosti soud připomíná, že žalobkyně mají možnost se obrátit na policii a svou situaci řešit, zvláště za situace, když žalobkyně a) vypověděla, že žádné problémy se státními orgány nikdy neměla. Pokud měla obavy stran možného ohrožení od soukromé osoby, měla požádat o ochranu státní orgány. Žalobkyně se na policii neobrátily a raději vlast opustily, nevyčerpaly tak tedy veškeré možnosti ochrany v domovském státě. Městský soud v Praze k této problematice odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně lze zmínit např. usnesení ze dne 29. 4. 2020 č. j. 4 Azs 147/2019-42: „*Nejvyšší správní soud dodává, že možným pronásledováním ze strany soukromých osob v zemi původu a vlivem této okolnosti na udělení některé z forem mezinárodní ochrany dle zákona*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

o azylu v souvislosti s tvrzením o vysokých dluhách se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval (rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48, či usnesení ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 Azs 10/2016-26). V této souvislosti shledal, že pouhou nedůvěrou občana ve státní instituce zdůvodňovanou tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu (rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37, či usnesení ze dne 14. 3. 2016, č. j. 2 Azs 302/2015-49). (...) U soukromých osob jako původců pronásledování musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování, aby mohlo být takové pronásledování ze strany soukromých osob přičitatelné státu, a tím azylově relevantní. K tomu, aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, by stěžovatelka musela vyčerpát všechny reálně dostupné prostředky ochrany. Jak již uvedeno, stěžovatelka se ani nepokusila této možnosti využít, přičemž neuvedla žádné konkrétní důvody, na základě kterých by jí měla být státními orgány taková pomoc odepřena (srov. též rozsudky ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008-101, nebo rozsudku ze dne 15. 3. 2012, č. j. 7 Azs 12/2012-28).“ Závěry daného usnesení lze jistě aplikovat i na nyní posuzovanou věc, není žádný důvod se domnívat, že by v případě žalobkyň státní orgány odepřely poskytnutí ochrany, a že by tak obavy žalobkyň z pronásledování soukromou osobou představovaly důvod pro udělení mezinárodní ochrany, resp. že by tyto skutečnosti měly vést k závěru, že pro žalobkyně není Ukrajina bezpečná země původu. Obdobný závěr je nutno přijmout i ohledně tvrzených obav z bourání továrny v blízkosti bydliště žalobkyň, obavy žalobkyň jsou v tomto směru zcela nepodložené a obecné, správní orgán správně uvedl, že demolice podléhá mimo jiné různým technologickým postupům a normám, i s těmito obavami se lze obrátit na příslušné ukrajinské státní orgány. Konečně se soud ztotožňuje i se závěrem žalovaného, že z výpovědi žalobkyně a) jasně vyplynulo, že důvodem odchodu z vlasti byly pouze ekonomické důvody, pro legalizaci pobytu v ČR je třeba využít některého z právních prostředků, které dává k dispozici zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

22. K námitce neaktuálnosti podkladů soud konstatuje, že podklady shromážděné žalovaným pocházejí z období roku 2019, 2020. Žalobkyně se s těmito podklady ve správním řízení seznámila, sice s nimi obecně nesouhlasila, ale žádné jiné nenavrhla, nesdělila ani konkrétní výhrady proti těmto zprávám. V podané žalobě odkazovala na doporučení Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 4. 8. 2015. K tomuto soud konstatuje, že předně žalobkyním nic nebránilo tento důkaz navrhnout již ve správním řízení. Dále je podstatné, že podklady shromážděné žalovaným jsou mnohem komplexnější a aktuálnější, horší situace v oblasti Luhanska a Doněcka není žalovaným zpochybňována, konečně tyto oblasti nejsou ani považovány za bezpečnou zemi původu ve smyslu citované vyhlášky. Žalovaný v tomto směru nijak nepochybil, námitka nedostatečných podkladů není důvodná. Soud pro úplnost v této souvislosti konstatuje, že nebylo řádně žalobkyni doručeno předvolání se k seznámení se s podklady k rozhodnutí, avšak žalobkyni fakticky toto právo upřeno nebylo, když se k seznámení s podklady dostavila a také se k podkladům vyjádřila.
23. Soud si je vědom současných napjatých vztahů mezi Ukrajinou a Ruskou federací, k aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině se Nejvyšší správní soud vyjádřil mnohokrát.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Na Ukrajině se ani v současné době nejedná o tzv. totální konflikt, který by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu přítomnosti kdekoli na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2021, č. j. 6 Azs 286/2020-43, či ze dne 29. 6. 2021, čj. 2 Azs 71/2021-26 a tam citovanou judikaturu). Konečně lze v tomto směru odkázat na zcela aktuální usnesení ze dne 22. 1. 2022, č. j. 10 Azs 508/2021-30.

24. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

25. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměly úspěch, proto jim náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 15. února 2022

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.